

Trasy wycieczek **ODKRYWANIE OKOLICY** raczej omijają szlaki turystyczne, unikają dróg asfaltowych – lepiej chodzi się po ścieżkach i drogach leśnych lub po łąkach – nie stronią od rozległych widoków, miejsc urokliwych i ciekawostek krajoznawczych. Bywa, że dla urozmaicenia lub skrótu droga wiedzie przez chaszczce.

Trasa Wilgefortis i Thusnelda :

długość trasy .....około 12,5 km,

podejścia .....około 200 m,

pogoda .....będzie na pewno, ale ...

Lepiej zabrać ze sobą szalik, czapkę i rękawiczki.

---

* (pisownia łączna) – nie oznacza, że szczyt jest tak niski, a zarośla tak wysokie...

ODKRYWANIE OKOLICY

Wilgefortis i Thusnelda

Organizator wędrowki:
Bystrzyckie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne

11 listopada 2000 r.

Wędrowkę nonrowadza: Agata i Jasiu Zasenowie

Spotkamy się 11 listopada 2000 r. o godz. 7.55
na dworcu autobusowym w Bystrzycy Kłodzkiej, sta-
nowisko 2. Autobus odjeżdża o 8.00
(do Kudowy), bilety do Starkówka.

TRASA

sprzed zniszczonego młyna w Starkówku przez las Zwierzyniec (ponoć istniała tam kiedyś bażantarnia) do Paszkowa, dalej przez Kosterę (przysiółek i szczyt – popas*), Pokrzywno i Sokołówkę (zwiedzimy Muzeum Misyjne) do Polanicy Zdroju (nie wejdziemy tam bynajmniej główną drogą), gdzie w oczekiwaniu na powrotny autobus spacer po parku i herbatka.

• Starkówek

Zrujnowany, między innymi z powodu wpisania go do rejestru zabytków, tzw. młyn wschodni jest ostatnim z kilku istniejących kiedyś w tej wiosce. Koło młyna był tartak, dom mieszkalny, a „za nimi” jeszcze wielki staw. Tuż obok kolejna ciekawostka: jeszcze zachowana i jeszcze używana kaplica mszalna św. Floriana. Była kaplicą prywatną (wzniósł ją na początku XVIII w. młynarz o typowym dla okolicznych młynarzy nazwisku Bach). W kaplicy znajdowała się figura ukrzyżowanej kobiety - św. **Wilgefortis (Kümmernis)**.

• Paszków

Z długiej historii (od 1631) pozostały stare drzewa (200-letni cis, gruba na 4,5 m lipa, jadalne kasztanowce). Tradycję eksperymentowania z roślinami podjął Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

• Thusnelda (Kostera)

Wyraźnie odosobniony szczyt (527) nosił imię żony Arminiusza, wodza germańskiego plemienia Cherusków, który jest uważany przez Niemców za ich pierwszego bohatera narodowego, wyzwoliciela German spod panowania rzymskiego. Sama Thusnelda była w niewoli, tam ponoć urodziła syna i zmarła. Jest to obecnie rzadkie imię (wyszukiwarka internetowa znalazła p. profesor o tym imieniu!), nazwa ulicy w Berlinie; w języku niemieckim wyszukane określenie dumnej dziewczyny.

• Sokołówka

Być może zobaczymy tam oprócz Muzeum Misyjnego przy klasztorze Zgromadzenia Najświętszych Serc Pana Jezusa i Marii także figurę św. Wilgefortis ze Starkówka. Sercanie pobudowali swój dom misyjny „Christus Rex” w r. 1927. Ciekawy (zawiły) przebieg granicy gmin (Sokołówka jest częścią Polanicy Zdroju, sąsiednie Pokrzywno jest wsią w gminie Bystrzyca Kłodzka).

powrót po godz. 16-tej